

Kuluttajien käyttäytymiseen vaikuttaminen: Case sähkön kulutuskokeilu

Kokeileva virkamies -seminaari
24.5.2018
Päivi Suur-Uski

Sisältö

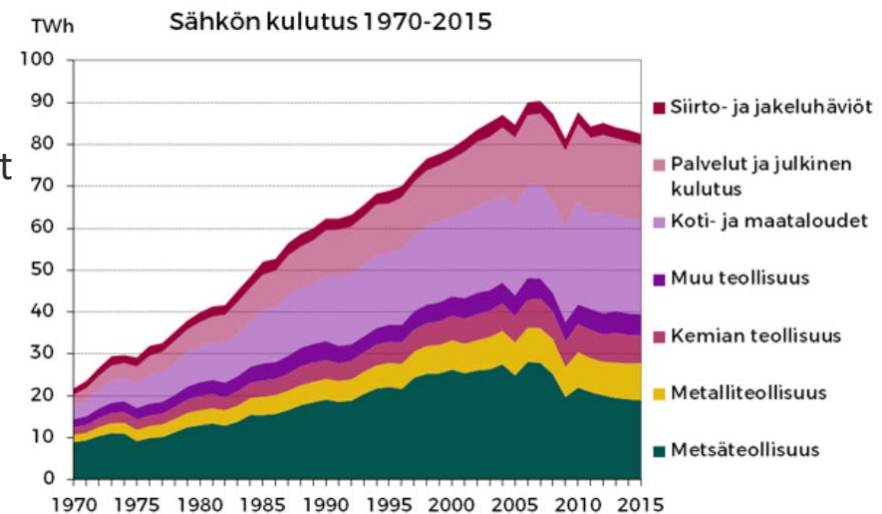
- Kokeilun lähtökohdat ja kuluttajien ohjauskeinot
- Sähkön kulutuskokeiluhankkeesta ja sen etenemisestä

Kokeilun lähtökohdat

- Sähköntuotanto monipuolistuu ja tuotantomäärien vaihtelu lisääntyy
- Kulutuksen tulee olla joustavampaa
- Kuluttajien rooli kasvaa: sähkölämmitteisiä pientaloja satoja tuhansia
- Älykkäät ratkaisut mahdollistavat joustojen toteutuksen
- Kuluttajien käyttäytyminen:
  - ◆ kotitaloudet eivät ole kiinnittäneet huomiota sähkön kulutukseensa, koska sähköenergia ollut edullista
  - ◆ Toisaalta siirtomaksujen korotukset herättävät keskustelua
  - ◆ Oma sähkön käyttöprofiili tunnetaan heikosti

Kuluttajien ohjauskeinot

Kokemuksia kulutuskokeiluista USA:ssa ja Japanissa:

- Taloudellinen etu tuo pysyvää vaikutusta
- Informaatio-ohjauksen syötteiden vaikutus hiipuu ajan kuluessa, syötteitä tarvitaan useasti

Mitä tulisi tehdä:

- Empiirisen kokeilun tarve Suomessa, että osataan kehittää ja toteuttaa vaikuttavaa neuvontaa ja saada neuvonnan avulla enemmän kotitalouksia kysyntäjouston piiriin
- Satunnaistetun koeasetelman luominen
- Ajallinen mittaustieto sähkön kulutuksesta

Sähkön kulutuskokeilu toteuttajat

- Neuvonnan eri keinojen vaikuttavuuden merkitys sähkön säästöön ja kulutuksen tasaamiseen sekä uusiutuvan energian edistämiseen
- Kokeilu toteutetaan osana Energiaviraston Motivalta tilaamaa ja rahoittamaa energiatyöohjelmaa 2018-2019.
- Energiavirasto osallistuu projektilla Valtioneuvoston kanslian kokeilukärkihankkeeseen.

Kokeilun toteuttajat:

- Motiva
- BCDC Energia –hanke
- Porvoon Energia Oy ja Porvoon Sähköverkko Oy
- Energiavirasto

Sähkön kulutuskokeilu eteneminen

- Tehtävän toteuttamista edistävä verkosto (2017-)
- Synteesi olemassa olevasta tiedosta (2017)
- Kokeilun suunnittelu (2018)
- Kokeilun toteuttaminen (2018-2019)
  - ◆ Lähtötilannekartoitus
  - ◆ Informaatio-ohjauksen syötteet ja kulutuksen seuranta
  - ◆ Lopputilannekartoitus
- Kokeilun tulokset ja niistä vedettävät johtopäätökset (2019-2020)
- Kysyntäjoustoja edistävä neuvonta ja muu informaatio-ohjaus osaksi kuluttajien vakiintunutta energianeuvontaa (2020-)

Sähkön kulutuskokeilu esimerkki koeasetelmasta

Ryhmä
R1

Ryhmä
R2

Informaatio-ohjaus laajuus A:

- sähkön kulutuksen seuranta
- yleinen informaatio-ohjaus

Informaatio-ohjaus laajuus B:

- sähkön kulutuksen seuranta
- laajempi informaatio-ohjaus

Yhteenveto

- **Sähkön kulutuskokeilulla saadaan tarkempaa tietoa**
  - ◆ kotitalouksista sähkön käyttäjinä
  - ◆ käyttäytymiseen ja asenteisiin vaikuttavista informaatio-ohjauksen sisällöistä ja kanavista
- **Vaikka taloudelliset intressit enimmäkseen ohjaavat päätöksentekoa, informaatio-ohjauksen rooli ohjauskeinona tärkeä**
- **Neuvontaa annetaan jo energiatehokkuudesta ja uusiutuvan energian hyödyntämisestä. Kysyntäjousto nousemassa näiden rinnalle neuvonnan aiheena.**

Motiva